9e JAARGe. № 67.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar f 24.– ℔ halfjr f 12.– ℔ maand f 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 20 MAART 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE LAATSTE PARLEMENTAIRE REDEVOERING VAN DEN AFGETREDEN MINISTER VAN KOLONIËN.

(*Vervolg en slot.*)

Geeft de onduidelijkheid der wet ten opzigte der oplossing van het cultuurstelsel in de particuliere industrie, aanleiding tot een eindeloozen strijd en onzekerheid van handelen, zoo lang die wet op dit punt niet verbeterd is, dan wordt het des te meer behoefte het vraagstuk in verband te beschouwen tot het belang van den inboorling. Wij verheugen ons, dat de regtmatigheid der bevordering van dat belang thans zóó krachtig gevoeld wordt, dat dit door de vrijzinnigen als *hoofdzaak* wordt beschouwd, en zelfs de spreker geen vrede zou hebben met de winsten van het cultuurstelsel, zoo deze, naar zijn inzien, daarmede niet waren te vereenigen. Ook met *het belang van den inlander* acht hij de oplossing van dat stelsel in de particuliere industrie in strijd. De misbruiken, door vrije ondernemingen ontstaan, bewijzen het gevaar, aan hare uitbreiding verbonden, zoo beweert hij.

Had de minister bij vorige gelegenheden de zaak slechts in algemeene bewoordingen uitgedrukt, thans treedt hij in eenige bijzonderheden. Opmerkelijk wordt hierdoor onze bewering, meer dan éénmaal uitgesproken, bevestigd, dat de plaats gegrepen verkeerdheden niet zijn te wijten aan *de particuliere industrie*, maar aan *de ondoelmatigheid der bepalingen op de overeenkomsten met inlanders*, aan *de ongeschiktheid van ambtenaren*, en aan de daaruit voortgevloeide verwarring van particulieren met gouvernementsarbeid.

De dessahoofden hebben zich hier en daar, door middel der toekenning van bezoldiging, verbonden tot levering van werklieden, ja! van een overdreven getal arbeiders. Waarom? Omdat de bepalingen voorschrijven, dat de contracten met de oudsten en voornaamsten zullen worden gesloten.

Bij vele ondernemingen is een toestand ontstaan, die feitelijk huur van gronden daarstelt. Waarom? Omdat de contracten kunnen gesloten worden voor *vijf* jaren, en zoo werkelijk een langdurige beschikking over de producten en daardoor over den grond moest ontstaan, die de bevolking, de ondernemers en de ambtenaren al ligt gewend maakte aan het denkbeeld van monopolie.

De hoofden hebben zich dikwijls het loon, dat aan den kleinen man toekwam, grootendeels toegeëigend. Waarom? Weder door de voorgeschreven bemiddeling der oudsten, die zich ook tot de uitbetaling der loonen uitstrekte en door de gewoonte om dezelfde ontrouw bij de Gouvernements-cultures te plegen.

Houdt men hierbij in het oog, dat deze misbruiken alleen door de medewerking of de verregaande achteloosheid van ambtenaren konden plaats hebben, dat de meesten reeds jaren geleden zijn gepleegd, toen het nog meer algemeen gewoonte was, den kleinen man uit te zuigen dan thans, dat de ontdekking van het kwaad een middel zal zijn tot toenemende waakzaamheid, dat vooral de vrije mededinging, het afschaffen der cultuurpercenten, de beperking van den invloed der hoofden, die misbruiken zou belemmeren, dan mag men gerust beweren dat het onregt, door slechte bepalingen en slechte ambtenaren van het cultuurstelsel op particuliere ondernemingen overgeplant, juist alleen door de geleidelijke oplossing van het eerste in de laatste geheel zal verdwijnen. Men houde bovendien in het oog dat deze misbruiken, volgens de erkentenis des heeren Rochussen zelven alleen de *eerste* gewassen betreffen, en het met de *tweede* (b. v. de tabak) anders gesteld is, al bleef ook daarbij de knevelarij niet geheel achterwegen.

Het is dan ook vooral *de suiker- en indigo-aanplant*, welken de spreker onvereenigbaar acht met vrijen arbeid, omdat die meer ingewikkeld is en langer tijd vordert dan de aanplant der tweede gewassen.

Er is, gelooven wij, niemand die ontkent dat de oplossing van het cultuurstelsel in de particuliere industrie met groote moeijelijkheden zal gepaard gaan en slechts zeer langzaam zou moeten worden tot stand gebragt, ten einde 'slands kas en den inlander voor verliezen te vrijwaren. Wij zelven zijn de eersten dit te erkennen en moeten daarover onze meening uiten.

Zoowel de rijstbouw als de suikercultuur vorderen meer dan de meeste andere aanplantingen *zamenwerking van velen*. Voor de eerste is de behoorlijke inrigting der waterleidingen eene hoofdzaak. Daartoe is noodig: onderlinge schikking omtrent den arbeid en de verdeeling der gronden, en naar onze meening vindt het gemis van individueel grondbezit hoofdzakelijk zijnen grond in den *rijstbouw*.

De suikercultuur nu, daar zij veelal plaats vindt op de rijstvelden, deelt in die behoefte aan onderlinge schikking. Bovendien vordert het ompaggeren der velden tijdelijke ineensmelting der gronden. Daaruit volgt, dat ook de bewerking, beplanting, verzorging en het oogsten gemeenschappelijk geschieden. Ook de omstandigheid, dat het geoogste product niet mag blijven liggen, maar dadelijk behoort te worden geperst, en dat de winsten der onderneming grootendeels afhankelijk zijn van een onophoudelijken en geregelden arbeid tijdens den maaltijd, vordert een gemeenschappelijk overleg ja zelfs eene magt tot beschikking over het benoodigde personeel, waardoor vooral voor een *suikerfabriek* nog de tusschenkomst des bestuurs, of ten minste het sluiten van overeenkomsten, en tijdelijke zamensmelting van gronden dringende behoeften is.

Erkennen wij aldus de regtmatigheid der bewering dat de oplossing van het cultuurstelsel in de particuliere industrie vooral groote moeijelijkheid in zich heeft met betrekking tot de *suikercultuur*, erkennen wij zelfs de natuurlijkheid der gemeenschappelijke grondbewerking te dien opzigte, toch hoe vreemd zulks schijne staan wij ook hier de bevordering van individueel grondbezit, de toelating van particuliere fabrieken en de geleidelijke oplossing van het cultuurstelsel in beginsel voor.

De waarheid vasthoudende dat suikerfabrieken niet in het groot kunnen werken, zonder dat een hoofdleider over de gevorderde uitgestrektheid gronds en de noodige handen kunne beschikken, is onze meening tevens, dat door de regering moet gestreefd worden naar een toestand, als in Europa heerscht, waar, naast kleine uitgestrektheden gronds, aan den gewonen landman behoorende, aanzienlijke eigendommen van groote landheeren liggen; waar landbezit, landverkoop en verpachting, boerenheeren, boeren, knechten en daglooners te zamen bestaan. Dan zullen zich van zelve de toestanden op Java vormen naar de bijzondere behoeften der verschillende cultures, zonder dat daardoor het belang der éene partij aan dat der andere wordt opgeofferd, en de kleine grondeigendommen zullen zich in den regel bepalen tot tweede gewassen, maar suiker- en indigo- en koffijcultuur vooral op de velden der rijke landbezitters plaats hebben, waar één wil en één beginsel de akkers en de landen tot het zelfde groote doel benuttigt.

Wij scheppen ons geene hersenschimmen. Wanneer vóór achttienhonderd jaren den Batavieren, neen! als, voor twee en een halve eeuw slechts, den kampvechters tegen het spaansche juk, of zelfs indien den ouden van dagen in ons midden, toen zij in hunne jeugd de negentiende eeuw intraden, ware aangezegd, dat Nederland zou worden, wat het *thans* door het genot der vrijheid is geworden, dan hadden zij den geluksprofeet van zinsverbijstering verdacht. Maar waarom zouden onze uitzigten, gegrond op de geschiedenis der volken en op de wetten der natuur, dan hersenschimmig mogen worden genoemd?

„Ja! maar gij spreekt van achttien en drie eeuwen en van zestig jaren her, de minister erkent immers ook dat Java na verloop van tijd zich zal ontwikkelen, en het denkbaar is, dat zijn toestand allengs in overeenstemming kome met die van Europa." Wij stemmen dit toe, maar het groot verschil tusschen ons is: dat *hij*, die mogelijkheid erkennende, en zelfs de wettigheid der geleidelijke invoering van den vrijen arbeid *in* het cultuurstelsel belijdende, toch dat stelsel zoo *lang* mogelijk wil behouden met beperking der vrije ondernemingen, terwijl *wij*, toestemmende dat het nog geruimen tijd moet duren, éér het geheel zal zijn opgelost, het toch zoo *kort* mogelijk willen laten bestaan, en de bevordering der particuliere nijverheid, als het eenige, maar geheel voldoende, middel tot geleidelijke opheffing van dat stelsel beschouwen.

Maar slechts onder ééne voorwaarde achten wij het welslagen dezer rigting mogelijk: als, namelijk, de *inlander* evenzeer in de gelegenheid wordt gesteld om grond te bezitten, te huren, te koopen en te verkoopen als de Europeaan. Landverkoop, verhuring van woeste gronden, regt van opstal, zoo zij slechts onder Europeanen werden uitgebreid, zouden de ontwikkeling der inlandsche bevolking onderdrukken, het vreemd element in tijrannie doen ontaarden, maar indien, overeenkomstig het tegenwoordig beginsel der regering, de landverkoop aan Europeanen tot de zeldzaamheden blijft behooren, indien daarentegen, minder in overeenstemming met de tegenwoordige rigting des Gouvernements, vrije ondernemingen met regt van opstal in milden geest worden toegelaten en daarbij allengs der inlandsche bevolking het regt wordt verleend, om zelve over de door haar bebouwde gronden te beschikken, dan zal allengs zich ook onder hen de stand der landheeren uitbreiden. Wij weten, dat men ons van ééne zijde zal beschuldigen van overdreven vrijheidszucht ten opzigte der bevolking en ons zal voorhouden, dat wij aldus weder de deur open zetten zouden voor knevelarij van magtigen onder de inlanders. Men versta ons daarom wel. Wij hebben duidelijk getoond niet blindelings bezwaren voorbij te zien, of overijlde sprongen te willen maken, wij zouden natuurlijk het beginsel voorstaan, dat inlandsche ambtenaren geene grondbezitters mogen worden, en wij zijn overtuigd, dat knevelarij wel bestaat in een maatschappij van *heerschers en overheerschten*, maar wijkt van een volk, waaronder zich de magt van een *welvarenden middenstand* ontwikkelt.

Die stand moet en kan ook onder de inlandsche bevolking ontstaan; alleen die stand is een waarborg tot handhaving der volksregten, tot bevestiging der volksrust, en tot ontwikkeling der volkswelvaart, en alleen het middel door ons aangewezen, kan op Java dien stand te voorschijn roepen.

Dit middel is – niet eene op zich zelve staande proefneming, gelijk de heer Rochussen hier en daar voorstelt, of eene enkele vrijzinnige handeling of bepaling, nu en dan, want zij zou in de toepassing buiten zamenhang blijven met het geheel, daardoor alle leven missen, en eindelijk in haar mislukken een schijngrond tegen particuliere industrie worden, – ook niet de *stilstand*, die evenzeer doodend is, maar: de vaste wil der regering, om het stelsel van dwang, den druk der inlandsche bevolking, de miskenning harer regten tegenover die des Europeaans, hare onwetendheid en achterlijkheid allengs op te heffen door de toelating der vrije ondernemingen, den aanleg van spoorwegen, de bevordering van handel, de uitbreiding van voldoend onderwijs, en de geleidelijke vergunning tot uitoefening dier volksregten, waarop de Javaan op Java evenzeer aanspraak heeft als de Nederlander in Nederland.

Alleen de *vrees*: vrees voor het batig saldo, vrees voor moeite, vrees voor onrust, vrees voor de spoken die een verwarde verbeelding zich in den donkeren nacht der toekomst schept, houdt de voet terug van de bane des vooruitgangs, maar voor hem, die de geschiedenis raadpleegt, verrijst in dat duister de vriendelijke maan der wetenschap aan de kimme, die den glans der zon van het verledene opvangt, en daarmede den nacht der toekomst verheldert en de schrikgestalten verbant. **G.**

ADVERTENTIEN.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op Maandag den 15den April a. s. bij 's Lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden verkocht: 400 000 amst. ponden doorgekapt kopergeld, waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld bij de *Javasche Courant*, van den 27 Februarij jl.

SOERABAYA, De Resident,
6 *Maart* 1861. Op last:
De Assistent Resident,
(391) **E. C. BANGERT.**

Door de policie is achterhaald een GOUDEN CIJLINDER HOROLOGIE, de regthebbende kan hetzelve bij den ondergeteekende terug ontvangen.

SOERABAYA, *De Assistent-Resident*
15 *Maart* 1861. *voor de policie*,
(440) **E. DIBBETS.**

De Hoofd-Ingenieur chef der 4de waterstaats-afdeeling maakt bekend dat op Zaturdag den 6den April 1861, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden

UITBESTEED:

Het bouwen eener pradjoerite kazerne te **Sidho-Ardjo**, *Residentie* **Soerabaija.**

Volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kontore, ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd,
(443) **P. J. BEIJERINCK.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 21sten Maart 1861.
Bij den Majoor *Schröder* in het Militair kampement, van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 22sten Maart 1861.
Bij den Kapitein *van Walcheren* in het Militair kampement, van meubelaire goederen. (417)

Op Zaturdag den 23sten Maart 1861.
Bij den agent van de factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij aan de Kaliemaas van 750 kisten boomwas.

Op Maandag den 25sten Maart 1861.
Bij den heer *Heijman*, in de chineesche kamp van diverse goederen.

Op Dingsdag den 26sten Maart 1861.
Te Katabang van een partij houtwerken van de firma *B. J. van Eck & Co*, en bij den heer *Kok*, te Katapang van diverse goederen.

Op Woensdag den 27sten Maart 1861.
Bij den heer *Noll*, te Ketapang van meubelaire goederen en in het pakhuis van *Tan Biendjang* te kampong Baroe van hout, ijzer en koperwerken van den heer *J. C. Pieters.*

Op Donderdag den 28sten Maart 1861.
In het kantoor van de heeren *Anemaet & Co*, in de chineesche kamp van een erf en twee Pedakken en bij den heer *Deeleman*, in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 29sten Maart 1861.
Bij den heer *Mathieu*, te Simpang van meubelaire goederen.

Op Zaturdag den 30sten Maart 1861.
Bij 's lands algemeene pakhuizen alhier van eene partij afgekeurde scheeps behoeften en eene loodsboot.
(445)

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

A. F. WIEDERHOLD
MET
C. A. LEROUX.

KEDIRIE, 16 *Maart* 1861. (433)
Eenige kennisgave.

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, L. COUWENBERG, geb. *van Gijen.*
18 *Maart* 1861. (441)

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON*, C. E. ESCHAUZIER, geb. *van Teijlingen.*
Amsterdam, 14 *Januarij* 1861. (439)

VENDUTIE

Op Donderdag den 21sten dezer,
ten huize in het Kampement
van den HoogEdelG: Heer

T. W. SCHRÖDER.

Majoor der Infanterie.
DOOR
CHS. KOCKEN.

Van eenen net onderhouden **inboedel**, als: **Hang- en tafellampen,** Batav. en Soerabayasche **stoelen en banken,** ronde en vierkante **tafels,** groote en kleine ijzeren **ledikanten, kleerkasten** in soorten.

Waaronder 2 uit de fabriek van MUNDER te *Batavia*, van ruim 8 voeten hoog en 6 voeten breed, **waschtafel, alkatieven en carpetten, wipstoelen, knaapjes, penanttafels, cettafels, matten,** enz. enz. (424)

VENDUTIE ZONDER RESERVE

Op Zaturdag a. s. den 23sten Maart,
in de pakhuizen van de factorij der Ned. Handelmaatschappij aan de Kaliemaas
à 4 pCt. Vendusalaris,
van 750 kisten JAPANSCHE BOOMWAS, wegende 750 picols. (431)

VENDUTIE

Op Maandag den 25sten Maart a. s.
bij

F. H. HEYMAN

van
DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN.
(444)

HOUT-VENDUTIE

te Soerabaija.

Op Dingsdag den 26sten dezer,
Zullen op onze stapelplaats te *Ketabang* publiek worden verkocht.

p. m. 1000 stuks djatie houtwerken,
van alle dimensiën.
(397) **B. J. VAN ECK & CO.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Vrijdag 29 Maart e. k.
Ten huize van den WelEd. Heer
Wm. MATHIEU,
te Simpang.
DOOR

D. MAURITZ MARTENS.

Van Een RIJPAARD (*Schimmel*) Persiaansch ras hoog 4 voet 6 duim,
Een DITO. (*Bruin*) Swanriver ras hoog 4 voet 6 duim.
Een span DONKERE IJZERSCHIMMELS (WAGENPAARDEN) Persiaansch ras hoog 4 voet 6 duim,
Een vierspan BRUINE SANDELWOOD WAGENPAARDEN,
Een BATAVIASCHE MIJLORD,
Een AMERICAINE om met 1 en 2 paarden te gebruiken,
Een BRUSSELSCHE PHAËTON voor 4 personen.

verders:

Engelsche en Fransche TUIGEN, met pleet gemonteerd voor 1, 2 en 4 paarden ZADELS, HOOFDSTELLEN, ALONGEER TOESTELLEN, eene MOLEN ter fijnmaling van Djagoong, bijzondere groote KADOGANGS voor 1 en 3 paarden.

benevens:

Eene goed onderhoudene INBOEDEL bestaande uit: Fraaije SPIEGELS, SCHILDERIJEN, HANG- en TAFEL-LAMPEN, BATAVIASCHE en MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, KLEERKASTEN, SCHRIJFLESSENAAR, enz., enz., enz. (425)

VENDUTIE

Door ontstane omstandigheden, zijnde de geannonceerde VERKOOPING van het 1/6 aandeel van het HUIS en ERF, gelegen aan de *Nieuw Holland Straat*, toebehoorende aan vrouwe **A. J. Reisner,** niet op de vendutie van den heer **Koning** op den 12den dezer, kunnen verkocht worden, zoo zal nu dezelve op *Zaturdag den 30sten Maart* 1861 bij 's Lands algemeene pakhuizen alhier, plaats vinden.

(442) **DE STURLER & FAGNOTTI qq.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT

SEMARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,
vertrekt

Van **Soerabaya** naar **Samarang** en **Batavia,** den 22sten *Maart.*
Van **Samarang** naar **Batavia,** den 9 en 24sten *Maart.*
Van **Batavia** naar **Samarang** en **Soerabaya,** den 15 en 30 *Maart.*
Van **Samarang** naar **Soerabaya,** den 18 *Maart* en 2 *April.*
Informatien bij
De agenten,
(410) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden per het Nederl. campagne barkschip

JANNETJE,

Kapitein A. LUPCKE.

Deze bodem heeft ruime en luchtige inrigtingen voor passagiers, vaart een geneesheer, en zal einde der maand van hier kunnen vertrekken.

Voor nadere informatien vervoege men zich tot den gezagvoerder in *'t Marine-Hotel* en te BATAVIA, SAMARANG en hier bij
De Agenten,
(434) **B. KOPERSMIT & CO.**

EEN GEHUWD PERSOON

sinds verscheidene jaren in Indie, steeds werkzaam zijnde geweest op suikerfabrieken, ten volle met de administratie en het planten van riet alsmede de bewerking der suiker bekend en goede getuigenissen kunnende produceeren, zag zich gaarne als administrateur geplaatst. Brieven franco letter **B.** bij den uitgever dezes. (423)

BIJ HAYE & CO.

OP NIEUW ONTVANGEN.

PUIKE Z. M. KAAS.
HAM.
GEDROOGDE APPELEN en PEEREN in blikken.
CHAMPAGNE.
RIJNWIJN van diverse merken.
HAANTJES BIER *P. S. Rendorp.*
MUIRS PALE ALE.
MARRETTIS „ „
BURTOUS „ „
PUIKE MADERA.
GEDROOGDE VRUCHTEN in stopflesschen en meer andere tegen billijke prijzen VERKRIJGBAAR.
(438)

FOCKING BITTER

½ en ¼ flesschen.

ROOKTABAK.
GOUDSCHE PIJPEN.
ANCHOVISCH.
bij
(429) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

Op de VENDUTIE
van 23sten dezer
in de pakhuizen
van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij
aan de KALIMAAS.
zullen nog worden verkocht:
15 kisten inhoudende 15 paren JAPANSCHE BRONZEN VAZEN.
(447)

TE KOOP

Eenige soliede en zeer net bewerkte **WAGENS** uit de fabriek van *Zakara* en *Audineau* te Batavia.
bij
(446) **ADAM & CO**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

De Inwoners van Java zijn zeer blootgesteld aan rhumatiek vooral in het regenachtige en koude jaargetijde. HOLLOWAY'S ZALF is dan een schat die men onmogelijk te hoog waarderen kan. De te zamengetrokkene gewrichten goed ingewreven met deze doordringende ZALF herkrijgen spoedig derzelver vroegere buigzaamheid, en de pijn en ontsteking welke met eene gevaarlijke rhumatiek altijd gepaard gaan, worden onveranderlijk door dezelve verligt. Zelfs in gevallen waarin de ledematen gedeeltelijk krachteloos geworden waren hebben ze hunne bewegingskrachten en oorspronkelijke sterkte herkregen. Zenuwziekten, Tic-douloureux, en alle andere ongesteldheden van het zenuwgestel worden met dezelfde gemakkelijkheid door deze beide middelen genezen. De Pillen, door derzelver regtstreeksche werking op alle afzonderingen der vochten en door deze op het bloed, zijn eenen edelen hulpgenoot voor de ZALF.

Ad. ƒ 1,— ƒ 3,— en ƒ 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(435) **LE ROY & CO.**

PAS ONTVANGEN
Haantjes, Engelsch en Beijersch
BIER.
PUIKE HAMMEN EN BOTER.
ZOETEMELKSCHE KAAS.
GROENTENS in BLIK.
GEASSORTEERDE SUIKERWERKEN.
ENGELSCHE BISCUITS.
PUIKE MANILLA SIGAREN en PROVISIEN en DRANKEN.
(426) bij **C. H. GRIMM.**

STEMPELPERS
VAN
LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk*-visitekaartjes rekenen zij niet meer als voor gewone druk. (432)

NEDERLANDSCH INDIE.
Soerabaya, den 20sten Maart 1861.

Het concert, ten voordeele van de ongelukkigen ten gevolge van den watersnood op midden-Java, werd gisteren avond door de heeren J. P. Dietz en J. B. Vrugtman in het Schouwburglocaal gegeven.

Deed het programma eenen genotvollen avond verwachten, verre werd die verwachting door de werkelijkheid overtroffen. „Voor deze gelegenheid" toch, had ieder gaarne medegewerkt, en daardoor was eene alleraangenaamste afwisseling ontstaan. De kieschheid verbiedt ons in bijzonderheden te treden; wij zijn echter verzekerd dat het talrijk opgekomen publiek hoogst voldaan zoowel de ensemblestukken, als de Solo's heeft aangehoord, 't geen trouwens genoegzaam bleek uit het daverend applaudissement, en het twee maal terugroepen van eenen der dilettanten.

Na afloop van het concert werd door de zangers van het Muzijk genootschap St. Cecilia, onder fakkellicht eene serenade aan de dames gebragt, die de goedheid hadden gehad tot dit feest mede te werken!

Zeker zal deze aangename avond nog lang in de herinnering van Soerabaija's ingezetenen bewaard worden!

— Gisteren avond zijn door de policie in de kampong Bandaran achterhaald vijf inlandsche stokers van Z. M. stoomschepen *Etna* en *Groningen*. Zij waren behalve met een zeer scherp snijdend jagtmes, en eenige touwen met harde knoopen aan de einden, ook nog gewapend met zeker soort van ovale ijzeren ringen, met scherp geslepen kant, die zij als een gevest in handen hielden. Te gevaarlijker is dit moordtuig, naar mate het minder in het oog valt. Na de treurige ervaringen der laatste dagen ware het wenschelijk dat de tucht onder de inlandsche equipage der oorlogschepen wat krachtiger kon worden gehandhaafd.

— Zeker Chinees, van Banjermassing gekomen, had zich ter hoofdplaats alhier in den reuk gebragt van een voornaam handelaar te zijn. — Nieuwsgierig liep hij het eene huis uit, en het andere in. Zoo was hij ook over den koop van *horologies* in onderhandeling geweest, en ging onverrigterzake weg.

Eindelijk werden eenige horologien vermist, en gisteren avond de policie daarvan verwittigd, onder mededeeling van vermoedens, tegen genoemden Chinees gerezen. De hoofdschout zocht hem terstond op, lokte voorzigtig de bekentenis uit hem, dat hij drie horologien van anderen had medegenomen, met plan, om ze te koopen, en die nu in de lombard had gezet.

Door deze halve bekentenis in den strik gebragt, wees hij de plaats aan, waar hij de horologien had verpand, die dan ook daar werden gevonden, terwijl hij zelf achter slot is gezet.

Makassar. — Het onderzoek der onlangs van Saijoessoe aangebragte roovers is reeds aangevangen; een hunner zekere Palaoen beijvert zich om door onbewimpelde verklaringen en door zich een zeker quasie van opregtheid te geven, het onderzoek gemakkelijk te maken, vermoedelijk in de hoop daardoor lijfsgenade te verkrijgen.

19 Februarij. — Bij gelegenheid van de Chinesche feesten en die van's Koningsverjaardag, waagden het zekere Badjo en Malikie, de eerste beschuldigd van roof van een meisje in het Tellosche en de laatste van moord te Maros, zich ter dezer hoofdplaats te vertoonen, — het eerst werden zij gezien in de Passerstraat van waar zij zich vervolgens naar de toptafel begaven, — in hun gezelschap bevond zich zekere Sampara, zoon van Daëng Mulinkoong van Soding (Goa.)

Nauwelijks ontving de heer Assistent Resident en Magistraat kennis van hun aanwezen alhier, door een der policiedienaars van Maros, die beiden zeer goed kende, of ZEdG. gaf onmiddelijk de noodige bevelen, om de misdadigers in arrest te nemen, met magtiging tevens met geweld te keer te gaan.

Daarop begaf zich de djaksa met andere policiedienaars op weg om hen op te sporen, doch keerde onverrigter zake terug. Na lang zoeken echter, ontdekte men eindelijk op de hoogte van Pintoedoea, de bedoelde twee misdadigers, nog met Sampara en eenen volgeling; — zij waren allen met krissen gewapend terwijl de vierde bovendien eene lans bij zich had.

Dadelijk riep de hoofdoppasser beide personen bij hunne namen, zeggende: dat de djaksa hen spreken wilde.

In plaats dat Sampara buiten de zaak bleef, en niettegenstaande men hem reeds den raad gaf zich daarmee niet te bemoeijen, nam hij voor de meergemelde misdadigers het woord op, zeggende onder anderen: „evenmin als mijne voorouders, ben ik gewend mijne kameraden te verlaten, en met hen (op de misdadigers wijzende) wil ik leven of sterven;" voor dit gezegde heeft hij zwaar geboet.

Door de duizenden menschen, die zich op dat oogenblik in die straat bevonden, was het geen zaak hen al dadelijk te arresteren, immers vele slagtoffers zouden er dan voorzeker gevallen zijn. De policiedienaars volgden dus de subjetten op eenigen afstand. Op de hoogte van kampong Wadjo gekomen, werd de gelegenheid voor de arrestatie gunstig en wilde men reeds die zonder geweld uitvoeren, toen Sampara, Badjo en de anderen zich als razenden met hunne krissen verdedigden en daarmede twee personen onbeduidend verwondden. Zij werden allen door onze flinke policiedienaars afgemaakt.

— Z. M. stoomschip *Gedeh* is den 27sten Februarij van hier vertrokken, naar het eiland Kapoposang, alwaar naar men zegt twee rooversprauwen gestrand zijn.

Wij hopen dat deze togt met goed succes bekroond moge worden, en men spoedig het genoegen zal hebben, het getal der alhier in hechtenis aanwezige zeeroovers vermeerderd te zien.

☞ **Het wrak van de verongelukte Hamburger bark DIDO, (zie ons Weekblad no. 8) is den 1 Maart op de publieke vendutie verkocht voor ƒ 1,- (zegge een gulden.)**

— Op Vrijdag den 1sten dezer werd de Nederlandsche schoener *Benin*, gevoerd door Kapitein F. J. Walter, des avonds ten 7 ure vastgezet op het rif van Takabakang. Den daaraanvolgenden Zondag stoomde van hier het stoomschip *Gedeh* derwaarts, ten einde de noodige hulp te verleenen, doch is op Dingsdag den 5den dezer geretourneerd met het droevig berigt dat het schip totaal verloren is, en men dientengevolge niets van de lading redden kan.

Naar men ons verhaalt heeft genoemd schip voor eene lading van p. m. 3 ton aan boord.

Eenige ingezetenen van Macassar hebben bij deze ramp vele schade geleden, dewijl sommige goederen niet verassureerd zijn.

Het Schip en de Lading zijn den 8 Maart op de publieke vendutie verkocht voor eene som van ƒ 27,020.—

(*Mac. W.*)

BELGIE.

BRUSSEL 24 Jan. Blijkens de memorie van toelichting op het ontwerp, houdende eene buitengewone aanvraag van 15½ millioenen, ten behoeve van het departement van oorlog, stelt de regering zich voor, het materieel der artillerie eene geheele hervorming te doen ondergaan, voornamelijk betrekking hebbende op de aanschaffing van getrokken geweren en kanonnen; voorts het sloopen van eenige vestingen, welke voor de verdediging des lands niet meer noodig zijn o. a. die van Mons. De verdedigingswerken van Charleroy zullen worden veranderd; Namen zal worden ontmanteld, doch de citadel behouden en zoo veel mogelijk versterkt.

— Te Antwerpen is eene maatschappij van stoomvaart tusschen Belgie en de Levant tot stand gekomen, met een kapitaal van 3,370,000 fr. De voornaamste deelhebbers in die maatschappij zijn de onder-Koning van Egypte, die voor 1000 aandeelen heeft ingeschreven, de graaf Zizinia, consulgeneraal van Belgie te Cairo, die 120 aandeelen neemt, en de Heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel te Amsterdam, die voor 2350 aandeelen hebben deelgenomen. Aan de laatsten is de vervaardiging van de stoombooten opgedragen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 23 Jan. Het aantal amendementen op het ontwerp-antwoord door het huis der heeren te zenden op de troonrede, is reeds vrij talrijk. Door de commissie van het huis der afgevaardigden belast met het ontwerpen van een antwoord op de troonrede, worden dagelijks twee zittingen gehouden, Over den inhoud der verhandelingen verneemt men schier niets; maar algemeen wordt verzekerd, dat de debatten zeer levendig zijn.

— Met betrekking tot den aanleg van spoorwegen in Zweden, in zoover dit van regeringswege geschiedt, zijn officiele opgaven openbaar gemaakt, waaruit wij het volgende ontleenen: In 1858 heeft de regering tot den aanleg van spoorwegen eene leening aangegaan, ten bedrage van 20 millioen rijksdaalders; door amortisatie is met het begin des jaars deze schuld verminderd tot op 18,750,000 rd. In 1860 is eene leening aangegaan, ten bedrage van 18,900,000 rd., beloopende gezamenlijk 37,650,000 rd. Van deze som waren op het einde van 1860 tot den aanbouw van spoorwegen gebruikt 26,350,000 rd., zoodat nog in 's rijks schatkist van beide leeningen overig is 12,550,000 rd., terwijl de nog onbetaalde stortingen der leening van 1860 de som van 6,450,000 rd. bedragen. Daarenboven heeft de staat uit eigene middelen tot dit doel besteed: In 1855 1,800,000 rd., in 1856 4,125,000 rd. en in 1857 1,575,000 rd. Buitendien heeft de regering aan particuliere spoorweg-maatschappijen van 1855—1860 als voorschotten gegeven 4,615,000 rd. Het geheele bedrag der gelden ten behoeve van de uitbreiding der spoorwegen in Zweden door de regering besteed is derhalve ruim 38 millioen rijksdaalder.

— Naar luid van berigten uit vele streken van Zuid-Duitschland, is gedurende de jongst verloopen vijftig jaren nooit zoo groote massa sneeuw gevallen als dezen winter het geval is geweest.

FRANKRIJK.

Bij gelegenheid van een diner in de Tuilerien, zoo schrijft een korrespondent, waarbij vele diplomaten waren genoodigd, onder anderen graaf Pourtalès, Pruissisch ambassadeur te Parijs, zeide de keizerin: — „In Italie zijn slechts twee eerlijke menschen op dit oogenblik: Pius IX en de koning van Napels." De keizer wraakte hierbij de aanmerking, dat die uitspraak tamelijk streng was; maar de keizerin volhardde in hare meening; het gesprek kreeg vuur en de keizerin ontboezemde hare verontwaardiging in levendige bewoordingen, waarna zij zich naar hare vertrekken begaf.

Zooals bekend is heeft de Piemonteesche generaal Cialdini, na den veldslag van Castelfidardo, eene proklamatie aan zijn leger uitgevaardigd, waarin hij zeide dat hij de Lamoricière op de vlugt had gejaagd. De maarschalk Pélissier heeft, naar luid van een berigt in de *Augsburger Zeitung*, daarop een' brief aan Cialdini, dien hij in den krimoorlog heeft leeren kennen, geschreven. Die brief is volgens genoemd blad in de volgende bewoordingen vervat.

„Pélissier aan Cialdini."

„Mijnheer. - Gij zegt in uwe laatste proklamatie dat gij een Fransch generaal op de vlugt hebt gejaagd. Daar ik u persoonlijk heb leeren kennen, weet ik dat gij hiertoe in staat zijt. Doch uw leugentaal is zooveel te belagchelijker daar zij een generaal treft, die de moed zelf is. Ik wil daar niet verder over uitweiden, maar als ik u ooit weder mogt ontmoeten, zooals in de Krim, behoud ik mij voor u een' schop te geven."

Parijs, 17 Januarij. — Een afgevaardigde van de nationale partij in Hongarije, dezer dagen alhier aangekomen, heeft naar men verneemt, bij den keizer eene audientie gehad, waarin hij Z. M. ten stelligste heeft gevraagd, of de Fransche regering, wanneer het in Hongarije tot eene bepaalde insurrectie kwam, hare medewerking zou willen verleenen om het beginsel van non-interventie langs de oevers van den Donau te doen eerbiedigen. Gelijk men kan nagaan, werd hiermede gedoeld op eene beweging van de zijde van Rusland. De keizer heeft zich in dit opzigt tot niets willen verbinden, maar eenvoudig verklaard, dat hij, ofschoon zelf met veel moeijelijkheden te kampen hebbende, hoopte dat men daarom toch vertrouwen in hem zou stellen. De afgevaardigde is daarop naar Turyn vertrokken, waar hij eene nog gewigtiger zending te volbrengen heeft, dewijl hij bepaaldelijk in last heeft, koning Victor Emanuel eene soort van ultimatum over te brengen, waarin de Hongaren hem verklaren, dat, wanneer Sardinie niet het initiatief tot een aanval op Venetie mogt nemen en doorzetten, Hongarije alsdan wel andere bondgenooten zal vinden, terwijl hierbij aan koning Victor Emanuel veertien dagen tijd van beraad wordt gegeven, om dienaangaande een bepaald besluit te nemen.

— Volgens de officiele volkstelling in 1860 te Rome bewerkstelligd, heeft die stad eene bevolking van 188,877 inwoners, waaronder 4446 Israëliten en 213 Protestanten. Hieruit blijkt, dat de bevolking sedert tien jaren met 12,247 en sedert het begin dezer eeuw met 55,113 inwoners is vermeerderd.

— Uit Beyruth wordt gemeld, dat aldaar onlangs de eerste steen is gelegd van een weeshuis, bestemd ter opneming van 500 meisjes uit de Christelijke bevolking, wier ouders als slagtoffers van de woede der Druzen zijn gevallen. Er is tevens plan gemaakt om eene uitgestrektheid gronds met landhoeven in te rigten tot eene landbouwkundige instelling ter opleiding van 700 jongens, insgelijks uit de vervolgde Christenen afkomstig, in het landbouwersbedrijf. Een groot aantal dezer jongens zijn reeds voorloopig in het gesticht der Jezuiten ter verpleging opgenomen.

Parijs 22 Januarij. De voornemens van keizer Napoleon ten aanzien van Italie blijven een raadsel. Volgens sommigen is hij het heimelijk volkomen eens met koning Victor Emanuel; volgens anderen ziet hij de reactionnaire bewegingen in Napels met welgevallen, om niet van meer te spreken.

— De keizerin is sedert haar bezoek te Windsor, waar zij gelijk men weet zeer koel ontvangen is, in onmin met koningin Victoria. De buitenlandsche gezanten te Londen hebben in der tijd aan hunne hoven zeer belangwekkende bijzonderheden omtrent de bij dat bezoek gebleken ontevredenheid der keizerin medegedeeld. Ook de keizer is nog altoos over die ontvangst zeer misnoegd.

— Alvorens het besluit tot verderen wederstand te nemen, heeft koning Frans II een krijgsraad belegd, in tegenwoordigheid der koningin. Na het advies zijner officie-

ven te hebben ontvangen, heeft de koning zich voorbehouden de soldaten te raadplegen, den staat van zaken nogmaals naauwkeurig te onderzoeken en daarna een besluit te nemen. Onder de verschillende meeningen welke geuit werden, vond die om de vesting te verlaten vrij veel bijval; men toonde aan, dat de vesting eenmaal ook van de zeezijde ingesloten zijnde, de koning van alle gemeenschap naar buiten zou zijn afgesloten, en dienvolgens ook zijn plan om zich naar de Abruzzen te begeven, zou schipbreuk lijden. De koning zou welligt dit gevoelen hebben omhelsd, ware het niet, dat de vrees hem bekroop het garnizoen door zijn vertrek te demoraliseren, en het schijnt dat deze vrees de overhand heeft behouden.

— Parijs 23 Januarij. Naar men verzekert zal Prins Napoleon dezer dagen met Prinses Clotilde naar Turyn vertrekken. Waarschijnlijk zal hij ook Toscane, en de eilanden Elba en Sardinie bezoeken. Verscheidene hooggeplaatste ambtenaren en vrienden zijn ter bijwoning van een afscheidsdiner genoodigd.

— In diplomatieke kringen verzekert men, dat tot inlijving van Mentone en Roquebrune bij Frankrijk is besloten. Monaco zal, onder bescherming van Frankrijk, zijne autonomie behouden.

— Zelden was de belangstelling, om bij de installatie van een lid der Fransche academie tegenwoordig te zijn, grooter dan bij die van den Heer Lacordaire, welke op morgen bepaald blijft. Men zegt dat de zitting zal worden bijgewoond door prinses Mathilde en welligt ook door de Keizerin.

— Den 18den Februarij zal aan het ministerie van financien de aanbesteding plaats hebben van 750,000 kil. buitenlandschen tabak. Men heeft berekend dat die tabak in bladen op het plein Vendome opgehoopt, dat zou vullen tot op de hoogte van het standbeeld des Keizers, dat op de bronzen zuil is geplaatst.

— De regering heeft bijzonder de aandacht gevestigd op de gebeurtenissen in Noord-Amerika, vooral met betrekking tot de katoen-industrie. Zij is, uit aanmerking daarvan, geneigd om in Algerie koelies in te voeren en die aan het werk te zetten, onder bepaling dat ieder hunner na afloop van zijn diensttijd in vrijheid zal worden gesteld. Het gouvernement hoopt langs dien weg aan de katoen-productie in Algerie eene aanmerkelijke impulsie te geven.

— De invoerregten in Algerie hebben over de elf eerste maanden van 1860 bedragen 3,683,929 fr. Gedurende dat tijdsverloop zijn 2310 schepen, metende 336,813 ton, in de havens van Algerie ingeklaard; uitgeklaard werden 1990 schepen, metende 290,638 ton.

— Men wil hier met zekerheid weten, dat zich thans in de nabijheid van Gaëta Spaansche oorlogschepen ophouden, die in last hebben om zich ter beschikking te stellen van Koning Frans I, ingeval deze vorst onder bedekking de vesting mogt willen verlaten. De Fransche korvet la Mouette heeft Gaëta verlaten, ten einde zich naar Napels te begeven.

— Blijkens een schrijven uit Gaeta van 19 dezer, leed Koning Frans reeds sedert drie dagen aan de koorts, ten gevolge van de uitgestane vermoeijenissen.

— Behalve de 14 Sardinische oorlogschepen, onder bevel van den admiraal Persano, bevinden zich voor Gaëta kanonneerbooten, die bommen in de vesting kunnen werpen. De batterijen der schepen van grooten diepgang zouden onvermogend zijn tegenover de geduchte verdedigingsmiddelen der vesting; maar de van Genua afgezondene kanonneerbooten, die sints lang in deze soort van aanval zijn geoefend, kunnen in verband met het vuur van de landzijde, de overgave der plaats forceren.

OOSTENRIJK.

De text van het keizerlijk manifest, door den keizer van Oostenrijk gerigt aan de comitaten en municipale ligchamen van Hongarije, luidt als volgt:

„Toen wij nu twaalf jaren geleden aan de regering kwamen, woedde eenen vernietigenden burgeroorlog in het binnenste van ons rijk; bijna elke staat, de maatschappij zelf was tot in zijne grondvesten geschokt. De driften, de verblindheid, de dwalingen van de beste en met de meest goede bedoelingen bezielde mannen, een tal verschillende ongelukkige gebeurtenissen leidden tot eene vereffening door middel van wapens. Het was onze wil dat deze vereffening of oplossing niet de permanente basis zou vormen van onze politieke instellingen. De belangen van onze monarchie, welke met zooveel bloedige opofferingen waren verdedigd en verzekerd, mogten wij niet uit het oog verliezen. Wat de definitieve organisatie aanbetreft koesterden wij boven alles den wensch om zoo volkomen en spoedig mogelijk de staatkundige instellingen van het koningrijk te herstellen, aan welke het Hongaarsche volk zoo zeer gehecht is; te gelijker tijd vonden wij daarin voor al onze andere onderdanen eenen voor de voorbereiding en invoering van de constitutionele regime. Ons diploma van 20 October werd uitgegeven om met dit werk een aanvang te maken. Daartoe wordt echter eenen goeden wil en eene opregte medewerking, zonder *arrière pensée* en zonder tot driftige uitersten te vallen, vereischt.

„Wij hebben in overweging genomen en erkennen ook het bestaan van de moeijelijkheden verbonden aan eene gedeeltelijke herstelling der Hongaarsche constitutie voor de bepaalde regeling van de geheele politieke organisatie. Die moeijelijkheden hebben ons echter niet teruggehouden om eene verandering te brengen speciaal op het gebied der municipaliteit; en wij waren overtuigd dat vertrouwen ook vertrouwen uitlokt en dat een opregt initiatief eene juiste goedkeuring en eene opregte medehulp zou ontmoeten, bij een edel volk. Onze verwachtingen op dat punt zijn echter niet geheel verwezenlijkt.

„Met bedaardheid en toegevendheid hebben wij de eerste bewegingen van het staatkundige leven waargenomen; wij schreven die toe aan den onstuimigen tijdstroom, aan onderdrukte driften en aan de loslating der banden waarin de staatkundige bedrijvigheid zoo lang bekneld had gezeten. Nu echter eenige comitaten door verkiezing personen in hun midden toelaten, die onverzoenlijke vijanden zijn van onze monarchie en van onze souvereine regten, die zich verbinden met buitenlandsche vijanden, de rust van ons land door snoode zamenspanningen en verraderlijke oproepingen bedrijgen; nu zij van het verschil in oogmerken gebruik trachten te maken, om betrekkelijk de vaststelling der belastings-kwestie in eenen weigerachtigen zin te antwoorden, de natuurlijke inkomsten van den staat te vernietigen, een [illegible]

elks gedachten in verwarring te brengen en om dien toestand in eene zoodanige rigting te dwingen als zij zelven voor onbestaanbaar achten; nu men met een koortsig ongeduld de tijdelijke maatregelen, onvermijdelijk voor het behoud van bijzondere regten, wil op zijde schuiven; dat onder voorwendsel van de publieke rust te bewaren zekere comitées eene nationale wacht hebben opgerigt, waardoor het volk noodeloos op kosten wordt gejaagd; nu de comitaten niet meer aarzelen om buiten hunne bevoegdheid te gaan en zich geheel het regt van den souverein aanmatigen; nu wordt het voor ons eenen dringenden pligt om paal en perk te stellen aan deze misdadige aanmatigingen, om niet te gedogen dat van de constitutionele vrijheid misbruik wordt gemaakt om de publieke rust door eene revolutie te storen. Het vertrouwen dat ons volk stelt in de opregtheid van onze bedoelingen om het constitutionele systeem weder intevoeren zou worden geschokt, wanneer wij nog langer de neigingen tot regeringloosheid, de ontwikkeling waarvan reeds zoo veel van de wettige vrijheid heeft vernietigd, stilzwijgend bleven aanzien.

„Wij houden ons onveranderlijk aan onze besluiten van 20 October en wij zullen voor onze onderdanen de constitutionele ontwikkelingen bewaren welke wij hen hebben gewaarborgd; ook houden wij onze beloften betrekkelijk ons koningrijk Hongarije. Met al onze krachten zullen wij ons verzetten tegen de revolutie waar en onder welken vorm die zich ook mag vertoonen; en onze pogingen, wij houden ons daarvan overtuigd, zullen steun vinden in de ware vaderlandsliefde van alle goede burgers; zij zullen niet toestaan dat hinderpalen, uitgedacht door het égöisme of door de driften van zekere lieden, den weg van vredelievende regelingen afsluiten; zij zullen weten te beletten dat het gezag in de uitoefening van zijne meest heilige pligten worde vernederd tot zijne materiele magt en dat wel op een oogenblik dat de materiele magt alleen kan dienen als een steun voor de morele.

„Onze bedoelingen en waarschuwingen aldus ter kennis brengende van de comitaten van ons koningrijk Hongarije, herroepen wij artikel 3 van het jaar 1790; de bepalingen daarin vervat, voor zooveel onze krooning betreft, denken wij binnen kort te zullen nakomen, doch de andere bepalingen welke eveneens de pligten der onderdanen tot op het tijdstip der krooning opgeven, bevelen wij dat striktelijk zullen worden nagekomen, als volgt:

„1. Overal waar tot leden van de kommissien der comitaten personen worden gekozen die als landverraders zijn veroordeeld, die hun leven buiten hun land doorbrengen en zich daar hebben verbonden met de vijanden van de monarchie, ten einde misdadige zamenspanningen tegen ons en tegen den staat te weven, — dusdanige verkiezingen zullen worden beschouwd als geene waarde te bezitten.

„2. Onder bedreiging van zware straffen bepalen wij, dat alle pogingen welke ten doel hebben om middellijk of onmiddellijk de direkte of indirekte belastingen afteschaffen, om eigendunkelijk nieuwe belastingen uitteschrijven, onmiddellijk zullen worden tegengegaan, dat alle daarop betrekking hebbende besluiten zullen worden vernietigd en dat het koninklijke gouvernement met de uitvoering van dezen last zal worden in wetenschap gesteld.

Ook verklaren wij dat alle besluiten waarbij regtskundige ligchamen worden opgeheven, welker bestaan bij ons diploma van 23 Oktober tijdelijk werd verlengd, als geene kracht bezittende zullen worden beschouwd, totdat de deliberatien van den landdag en later de provisionele maatregelen, welke wij zullen nemen op het voorstel van onzen *judex curiae*, daarin veranderingen zullen brengen. Ook noodigen wij alle regtskundige collegien ten strengste uit, om alle bestaande wetten en ordonnantien in kracht te doen blijven, daar de bepaalde hervorming daarvan in het belang van het land en van de partikulieren alleen kan geschieden, door eene geregelde deliberatie op den landdag en niet door het nemen van willekeurige besluiten waardoor alle publieke regten in eene hoopelooze chaos van verwarring worden gedompeld.

„4. In overweging nemende dat wij voor den landdag op den 2 April de confirmatie, verandering of vernietiging der wetten van 1847 en 1848 hebben gereserveerd, dat aan de wederinvoering van boven genoemde wetten kwestien zijn verbonden, waarvan eene willekeurige en verhaaste oplossing, de belangen van Hongarije zoowel als die van andere landen over welke wij eveneens moeten waken, zou benadeelen; verder in aanmerking nemende dat de beslissing van kwestien, welke tot de weder invoering van gezegde wetten behooren, het onderwerp moet uitmaken van een aandachtig onderzoek, dat voor bijzondere personen of comitaten niet wel mogelijk is, verbieden wij dientengevolge elke poging welke mogt worden gedaan om deze wetten in de werkelijkheid toetepassen en bevelen wij, dat alle dusdanige pogingen met kracht zullen worden belet.

„Wanneer de comitaten zich tegen deze bevelen verzetten zullen hunne zittingen onmiddellijk worden opgeheven, en zal de uitvoering van deze onze bevelen des noods met geweld plaats hebben.

„Al deze besluiten zijn genomen voor het algemeen welzijn van ons volk, en wanneer onze vaderlijke bedoelingen worden miskend of wêerstreefd zullen wij, met hoeveel spijt dan ook, genoodzaakt zijn om weder de toevlugt te nemen tot die strenge maatregel, welke wij zoo gaarne niet meer wilden toegepast zien. Wanneer dus de vergadering van den landdag wordt uitgesteld en de oplossing van belangrijke kwestien, wat niet alleen wordt gevorderd voor de belangen van Hongarije maar ook voor die van de geheele monarchie, of de wederinvoering van de constitutionele orde van zaken daardoor wordt vertraagd, dan zullen wij met een gerust geweten de verantwoordelijkheid voor de talrijke nadeelen, welke daaruit zullen voortspruiten, werpen op hen die zich verzetten tegen eene vredelievende regeling.

„Doordrongen van het gewigt dezer maatregelen, vervullen wij den pligt om het land, dat God en ons erfelijk regt aan onze zorg hebben toevertrouwd, tegen nieuwe stormen te beschermen; en op de ware vaderlandslievenden, op onze regten en op den zegen des Hemels steunende wachten wij met vertrouwen het oogenblik af, waarop de kroon van onze roemrijke voorvaders den uitslag van onze pogingen zal heiligen, welke alleen den vrede en voorspoed van het land ten doel hebben.

Weener, 16 Januarij. „FRANS JOSEPH."

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Maart 19	Ned. Ind.	Koontool Maas.	Lim Assie.		Samarang.		geen	Soerabaija.	Gezagvoerder.
„ —	Nederl.	Marie Elise.	A. Rocher.		Batavia.		„	„	Hill Broekman.
„ —	„	Johannes Lodewijk.	A. M. van der Waal.		Samarang.		„	„	Fraser Eaton & Co.
„ —	„	L'union.	G. Schuit.		„		„	„	
„ —	„	Fathool Wadcet.	Sech Salim Alhadat.		Grissee.		„	„	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Maart 20	Nederlandsche	Antoinette Sarapiene.	A. Victor.	Nederland via Banjoewangie

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Ridderkerk.	Teerlink.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Henriette Maria.	Tebbes.	„	„ „ „ „
„	Jannetje.	Lupcke.	„	„ „ „ „
„	Passaroeang.	Kramer.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Adriana Petronella.	Annokkee	„	„ „ „ „ „
„	Postillon.	van Someren Greve.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
Britsche	J. D. Marshall.	W. Craigir.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Proteus.	Kikkert.	„	„ „ „ „ „ „
Amerikaansche	Carree Leland.	Smitz.	China.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel.	In reparatie.	Mathieu Ebbs Roys & Co.
Nederlandsche	Ida Elisabeth.	Doorens.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
„	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Sardinische	Maria.	A. Scotto.	„	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Brockman & Co.
„	Equinox.	Williamson.	For Charter.	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
„	Adriana Petronella.	J. A. Annokkee.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Oldenburgsche	Australia.	Gutkese.	Samarang.	Adam & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 20sten Maart 1861.

AANVOER.

Van Nederland via Samarang per het Ned. schip *Cato*, gezagv. R. GRIVEL.
25 vaatjes boter, 37 kistjes kaas, 1 kist beschuit, 4 orgels, 40 kelders lijn-olie, 10 kelders terpentijn water, 18 ankers azijn, 92 collis verfwaren, 25 kelders genever, ORDER; 1 kist provisien, VAN DELDEN; 44 picols koffij, 170 kisten thee GOEI KING SAM; 20 kisten vuurwerk, 20 picols suiker, 4600 stuks spiegeltjes, OEI KIEM TJANG; 2 kisten crinolines, 2 vaatjes menie, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Ind. praauw *Tjemplon*, gezagv. KERTO.
60 picols koffij, 180 picols rijst, GEZAGVOERDER.

Van Grissee per het Ned. Ind. schip *Alnoer* gezagv. SECH SULTAN BIN ACHMAT MARZOEKIE, $1^{1}/_{2}$ katjang olie, 33 katjes koperwerk, 1 kabbas rosewater, GEZAGVOERDER.

Van Muntok per Toop *King Pauw ting*, gezagv. LIE BOEN KING.
1000 ℔. zilvermunt, 13.980 stuks aardewerk, GEZAGVOERDER.

UITVOER.

Naar Amsterdam via Banjoewangie per het Ned. schip *Anthonette Seraphine*, gezagv. VICTOR. [illegible]

12 vaatjes boter, P. KERVEL & Co; 4001.88 picols suiker, 200 picols tin, 50 picols rotting, N. H. M.

Naar Akijat per Engelsch schip *Equinoc*, gezagv. J. WILLIAMSON.
201 kannen arak, HILL BROEKMAN & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 @ $16^{1}/_{4}$.—
RIJST (CARGA) *f* 155 @ 165.—
ID. (WITTE) *f* 200 @ 220.—
ARAK *f* 57.—
OLIE (KLAPPER) *f* 40.—
OLIE (KATJANG) *f* 80.—
KADJANG MATTEN *f* $8/_{15}$.—
ROTTING *f* 8 @ 10.—
WISSELKOERS 101 % à $101^{1}/_{2}$.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang er haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.